

We passeren het monument ter ere van de 7 bemanningsleden die hier het leven lieten. In de nacht van 22 op 23 april 1944 keerde een Engelse Lancaster van de RAF (Royal Air Force)

terug van een raid op het Duitse Dusseldorf. De Lancaster werd neergeschoten door een Duitse nachtjager. De gesneuvelde militairen rusten op de militaire begraafplaats van Heverlee.

Tegenover het monument is er een gat van 8 meter in diameter gevuld met water: dat is de krater van het neergestorte vliegtuig.

Beenbreek is een lelieachtige plant uit de beenbreekfamilie. Het is een zeldzame soort van venige heidevelden, met name aan de rand van beekdalen en ook wel op blauwgraslanden. De soort staat op de rode lijst in Vlaanderen. De 10 - 30 cm grote overblijvende plant met kruipende wortelstok heeft heldergele bloemen die in een tros staan. De bladeren zijn smal

zwaardvormig. Lange tijd dacht men dat beenbreek botbreuken bij schapen veroorzaakte. Een mogelijke verklaring daarvoor is dat de plant uitsluitend groeit op zure bodems waar niet of nauwelijks kalk in zit, terwijl kalk nodig is voor een stevig skelet. Ook groeit beenbreek op vochtige bodems waarin vee gemakkelijk wegzakt.

Het pijpenstrootje behoort tot de grassenfamilie en is in Nederland en in België inheems. De plant kan 120 cm hoog worden en vormt dichte pollen. Het bloeit van juli tot september

Vroeger werd het gras gebruik voor vlechtwerk. Ook werden er bezems mee gemaakt. En uiteraard werd de binnenkant van de steel van de pijp hiermee ook gereinigd.

Foto hierboven is het pijpenstrootje in het voorjaar. Hier kan je duidelijk zien dat het pijpenstrootje groeit op bulten. Het is nagenoeg onmogelijk om een gebied waar het pijpenstrootje voorkomt te doorkruisen als er geen paden zijn.

Het vliegveld Spa-La Sauvenière is sinds 1909 een privaat vliegveld bij de Belgische stad Spa. De luchthaven bevindt zich op 6 km van het Formule 1-circuit van Spa-Francorchamps en wordt door sommige Formule 1-coureurs gebruikt. De luchthaven is sinds 1960 de thuisbasis van de Royal Aéro Para Club de Spa.

De BA30 werd in 1972 gebouwd door de Franse vliegtuigbouwer Dassault en geleverd aan het Belgische leger en heeft in 1991 dienst gedaan in de eerste Golfoorlog. Toen het toestel terug keerde naar België had het bij de landing remproblemen en reed het van de baan en zakte door zijn neuswiel. Het werd niet meer hersteld en werd via de weg vervoerd naar hier, zonder motor. België had meer dan 100 van deze toestellen en had daarmee het hoogste aantal Mirage straaljagers ter wereld.

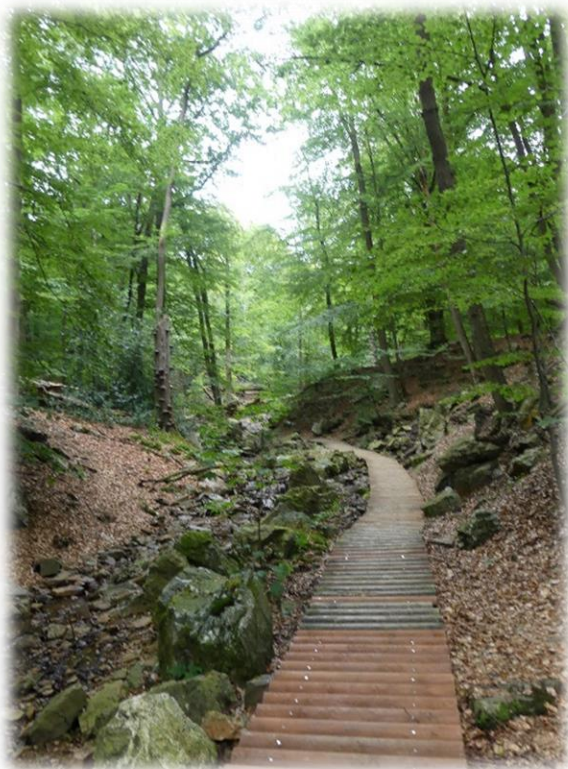

De FR27 is een Thunderflash uit 1955. Deze staat hier sedert 1996 en op de neus staat nog steeds het embleem van de Mefisto van het 42ste verkenningsmaldeel. Mefisto staat voor duivel of iemand die het licht schuwt. België had 34 van deze toestellen. In de neus zitten 6 camera's, het is dus een verkenningsvliegtuig. Zowel overdag als tijdens de nacht kon men zwart-wit foto's maken. Het toestel kon ook uitgerust worden met 4 .50 machinegeweren, twee onder elke vleugel. Er werd mee gevlogen tot 1972.

De Pouhon Pia, of Pia bron, ligt naast de Pouhon Pia beek. Het water van de bron is afkomstig uit het Veen van Malchamps en is ijzerhoudend en koolzuurhoudend. De bron ligt op een hoogte van 400 meter. Momenteel staat de bron droog.

De bron Barisart heeft een moderne look gekregen. Documenten uit 1438 vertellen ons dat er hier een bron was met de naam Barisart. Toen werden er opvangbekkens aangelegd om het water van de bron op te vangen. De naam van de bron dankt ze aan het feit dat oorspronkelijk het water in een barrel opgevangen werd. Een barrel is een vat of een ton.

Begin vorig jaar werden er in de Ardennen meerdere wolven gespot. Twee mannelijke wolven van de Frans-Italiaanse lijn, één in Ebly (regio Neufchâteau) en één in Xhoffraix (regio Malmedy).

Een derde wolf, eveneens van de Frans-Italiaanse lijn werd gezien in Bütgenbach. Bijna tegelijkertijd heeft de Duitse wolf Akéla, die zich bovenop het plateau van de Hoge Venen bevond, gezelschap gekregen van een wolvin. De kans is groot dat er nu een roedel in de

maak is. “En om het helemaal compleet te maken, is er nu ook in de Naamse Ardennen, in Assesse, nog een mannetjeswolf gespot. Mogelijk gaat het om de wolf die eerder al in Havelange was opgedoken”, klinkt het op Welkom Wolf. “Er zijn dus minstens vier solitaire mannetjes en een wolvenkoppel aanwezig in Wallonië.”

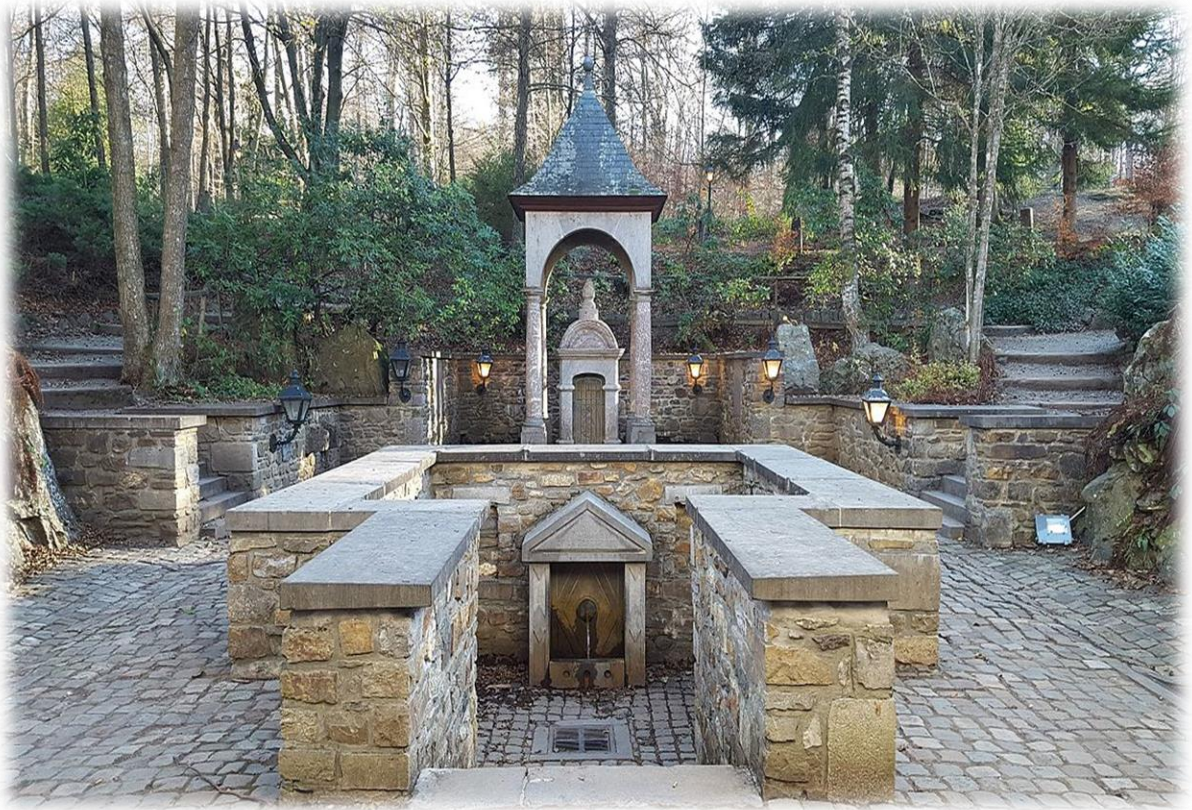

Een ijskelder is een losstaande kelder, meestal tonvormig, van vrij grote diepte (5 meter is niet vreemd), waarin gedurende de winter, grote (1 m × 20 cm × 20 cm) stukken ijs van een (nabijgelegen) plas of sloot opgeslagen worden en met hooi afgedekt (ter isolatie). Omwille

van de diepte is deze ruimte goed geïsoleerd. Omdat koude daalt, is het mogelijk deze ruimte voldoende koel te houden om – indien er voldoende ijs opgeslagen ligt – het jaar door een hoeveelheid ijs te behouden. In warmere periodes was het dan mogelijk uit deze kelders ijs op te halen. Tegenwoordig worden ijskelders vaak als overwinteringsplaats gebruikt door vleermuizen, die er hun winterslaap houden.

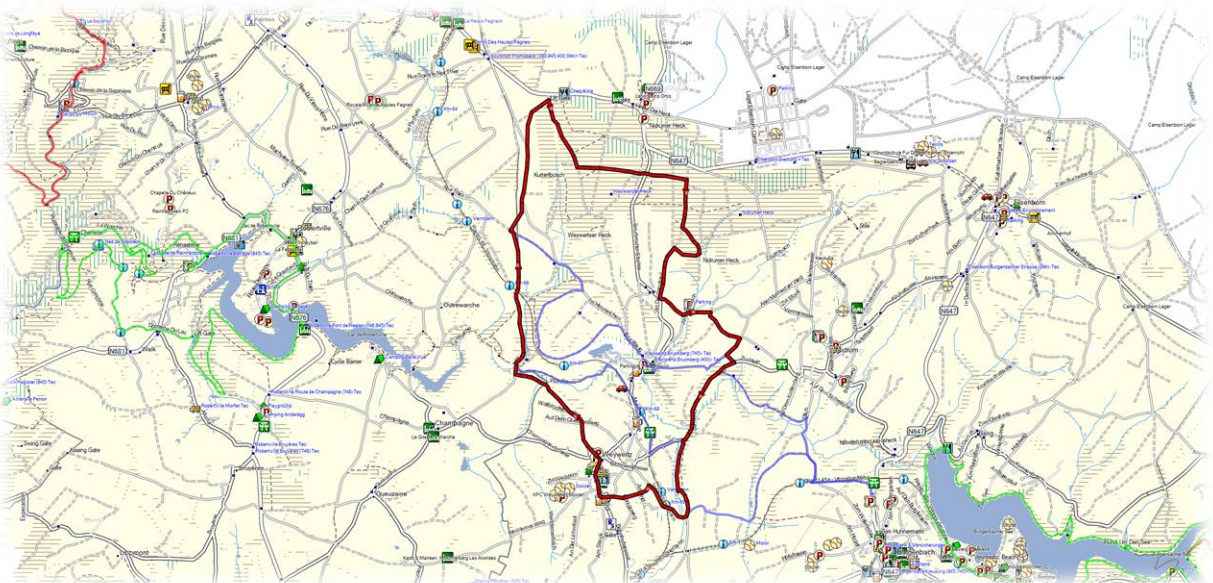

De Géronstère bron zou door tsaar Peter de Grote regelmatig bezocht zijn. Het water heeft een zwavelsmaak en het ijzerhoudende en koolzuurhoudende water wordt in de volksmond aanbevolen voor aandoeningen van de luchtwegen.

Woensdag 21 juli 2021

- Wandeling : Luswandeling in het rijk van de roofvogels
- Gebied : Bütgenbach
- Afstand : 12 km
- Stijgen : 300 m
- Dalen : 300 m
- Duur : 5 uur

We kruisen op ons pad een levende hazelworm. Er zijn vier soorten reptielen in de Ardennen; de hazelworm, de ringslang, de gladde slang en de zwarte adder. Enkel de beet van de zwarte

adder is gevaarlijk. Het gemiddelde aantal slangenbeten in België per jaar is echter niet meer dan twee en sedert het begin van deze eeuw is er nog geen enkele dode beet opgetekend. De zwarte adder wordt echter steeds zeldzamer.

In dit gebied zitten er verschillende roofvogels. De rode wouw en de buizerd zijn de meest voorkomende. De rode wouw is een soort havik. Een volwassen exemplaar is circa 62 centimeter groot, 750 tot 1000 gram zwaar en heeft een spanwijdte van ongeveer 160 cm. Het uiterlijk lijkt op dat van de buizerd, maar de rode wouw is meer roodachtig en heeft een diep gevorkte staart. De rode wouw jaagt op kleine en middelgrote zoogdieren en vogels, grote

insecten, maar kan ook prooien van andere roofvogels afpakken. Daarnaast is hij een aaseter. Hij heeft een voorkeur voor halfopen landschappen, waar hij in landbouwgebieden kan jagen en in kleine bossen kan broeden.

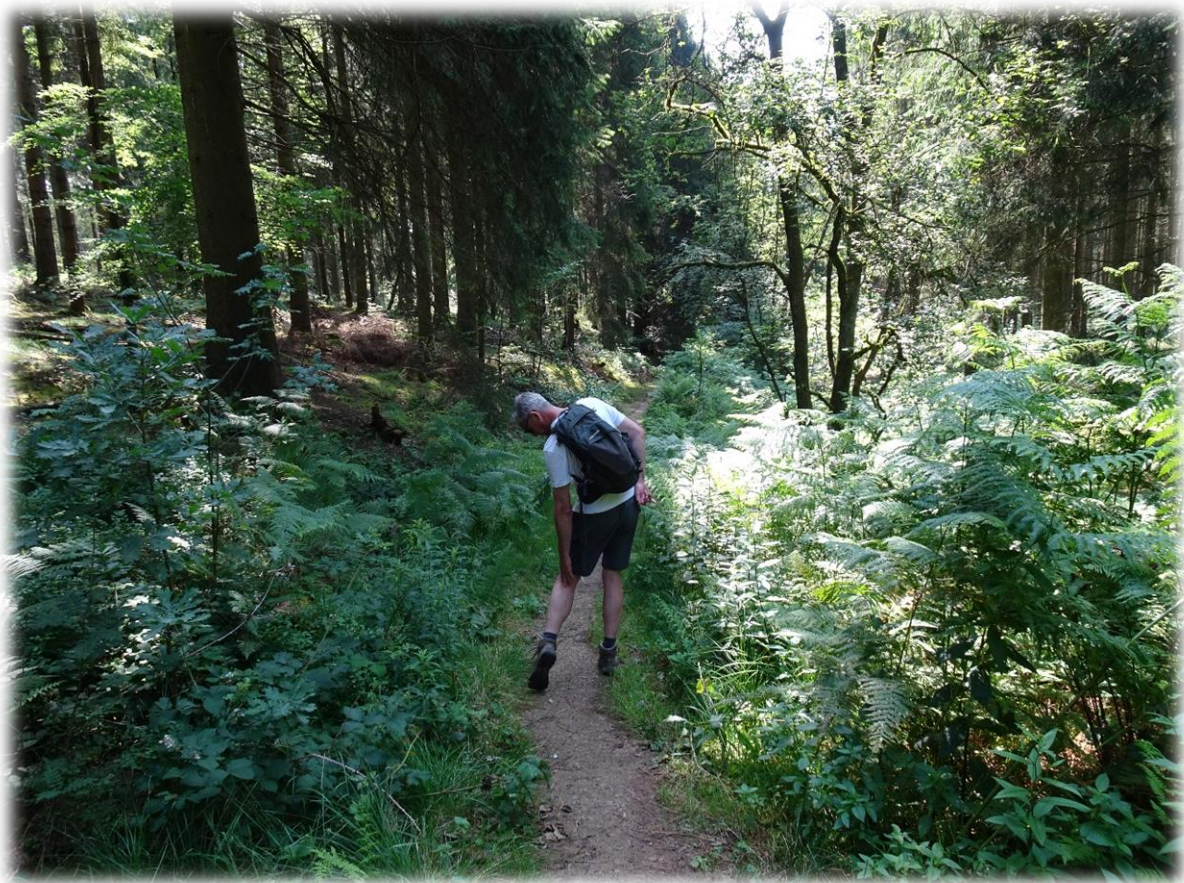

De buizerd is een middelgrote tot grote roofvogel en is eveneens een havikachtige. De vogel jaagt gebruikelijk in open land, maar nestelt in bosranden. Normaal gesproken bestaat de prooi van een buizerd voornamelijk uit kleine zoogdieren, amfibieën (zoals kikkers) en kleine vogels, maar hij is bij gelegenheid ook een aaseter. De roep van de buizerd klinkt als een

gerecht klagend gemiauw. Wanneer men een nest nadert, beginnen de buizerds opgewonden en miauwend boven de boomkruinen te vliegen. Door de typische vlucht is de vogel gemakkelijk te herkennen; enkele vleugelslagen, kort zweven en dan weer een paar slagen.

De buizerd is een uitgesproken langzame vlieger met zijn brede vleugels en de korte, brede staart. Vaak kan worden waargenomen dat een buizerd door een of meer kraaien, die in zekere zin zijn voedselconcurrenten zijn, wordt weggejaagd. De buizerd maakt ook graag

gebruik van de thermiek. Op een mooie voorjaarsdag zijn vaak groepen buizerds te zien die zweven in de opstijgende warme lucht in een thermiekbel. Vanaf de laatste decennia van de 20e eeuw is het buizerdbestand in de Benelux verveelvoudigd ten opzichte van de jaren zestig, toen de vogel door gebruik van pesticiden daar bijna verdwenen was.

Bij buizerds bestaat een grote kleurvariatie, er zijn erg donker gekleurde exemplaren terwijl er ook zijn met een bijna witte onderkant. Het bovengedeelte is effen, terwijl aan de onderkant

verschillende dwarsbanden getekend zijn. De staart van een volwassen buizerd heeft naast de donkere eindband nog 8-10 smalle donkere dwarsbanden. De spanwijdte van de vleugels is ongeveer 113 tot 128 cm. De totale lengte van kop tot staart is ongeveer 51 tot 57 centimeter.

Een cirkelende buizerd is te herkennen aan de lange en brede vleugels en aan de relatief korte, breed gespreide staart. Mannetjes en vrouwtjes zijn alleen naast elkaar, bijvoorbeeld wanneer ze samen rondcirkelen te onderscheiden, waarbij het vrouwtje in de regel iets groter is dan het mannetje. Wat voedsel betreft is de buizerd een flexibele vogel en een opportunist; hij eet wat

voorhanden is. Veldmuizen, mollen of konijnen vormen vaak het hoofdvoedsel samen met kikkers en kleine vogels. Een buizerd kan als het nodig is snel overschakelen op een ander voedingspatroon: ook dieren als eekhoorns, hazelwormen, waterhoentjes, insecten, verschillende amfibieën of vissen zijn dan niet veilig. Ook eet hij wel aas, meestal verkeersslachtoffers. Als hij een prooi ziet vanaf zijn uitkijkpost laat de buizerd zich er als een baksteen op vallen.

Woensdag 21 juli 2021

- Wandeling : Luswandeling rond de Wirtzbach
- Gebied : Bütgenbach
- Afstand : 4 km
- Stijgen : 100 m
- Dalen : 100 m
- Duur : 1 uur

We doen vandaag nog een tweede wandeling in de vallei van de Wirtzbach. Wirtzfeld is een klein dorpje op het Ardense hoogplateau, bewaterd door drie beekjes. De eerste twee, de Hinterbach en de Wirtzbach, monden uit in de Holzwarche bij de uitgang van het dorp,

voordat de laatste enkele kilometers oostelijker in het meer van Bütgenbach uitmondt. De meeste huizen van het dorp staan op de rechteroever van de Holzwarche en zijn gelegen op de twee heuvels met uitzicht op de Hinterbach en de Wirtzbach.

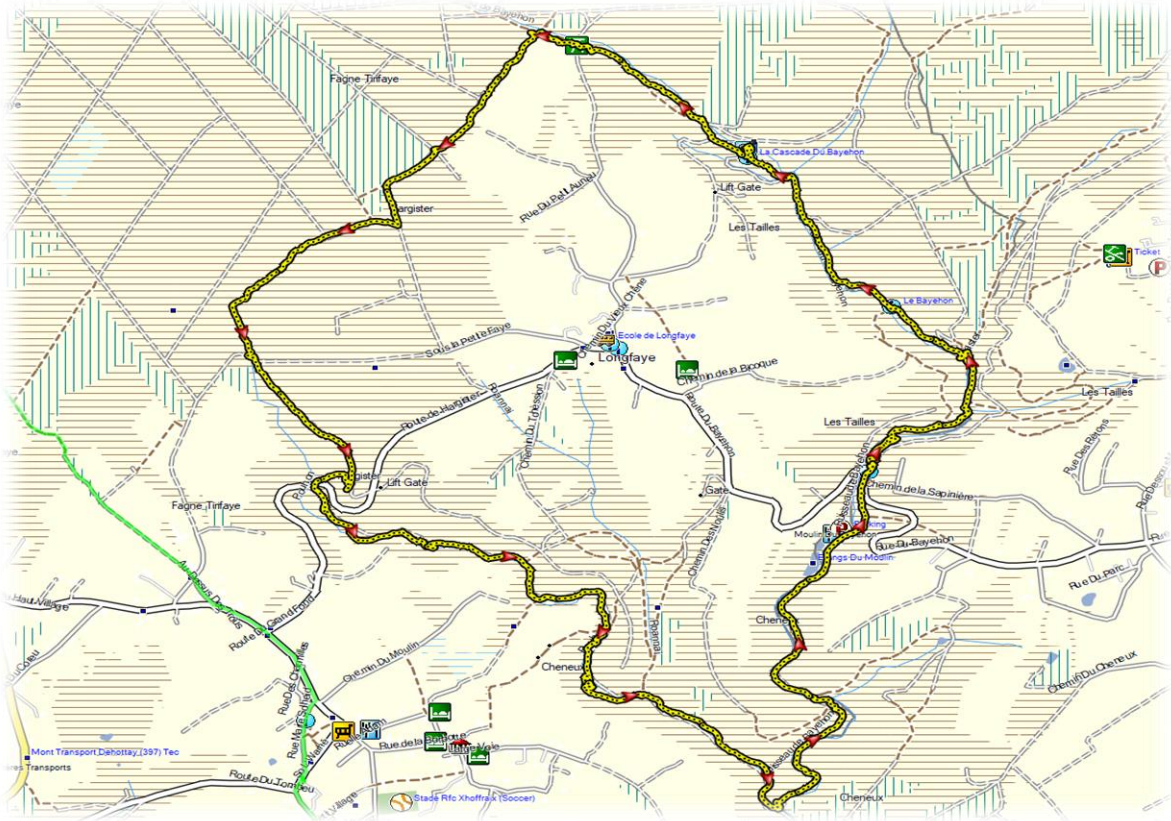

De kerk van Wirtzfeld is uit de 16de eeuw en is uitgevoerd in breuksteen. In 1601 werd het kerkje gerestaureerd. Zeer merkwaardig zijn de grafkruisen uit de 18de eeuw die ingemetseld zijn in de muur. De kerk wordt omgeven door een kerkhof.

Donderdag 22 juli 2021

- Wandeling : Luswandeling in de vallei van de Bayehon
- Gebied : Malmedy
- Afstand : 11 km
- Stijgen : 300 m
- Dalen : 300 m
- Duur : 4 uur

Vanuit het dorp bereiken we de smalle vallei via een steil pad. We stappen over een houten brug en we wandelen langs de Bayehon, die al aan onze voeten bruist. Onderweg veranderen de stenen in wortels en in grote plassen modder.

Het pad leidt ons naar een van de mooiste landschappen van de Oostkantons, het landschap dat gevormd wordt door de waterval van Bayehon.

We komen regelmatig het wilgenroosje tegen. De Nederlandse naam is afgeleid van de gelijkenis van de bladeren met die van wilgen. Na een bosbrand is het een van de eerste

planten die opkomt. Jonge bladeren en jonge scheuten kunnen als groente of in soep gebruikt worden. Maak bij gebruik als groente de scheuten klaar als asperges. De bladeren kunnen ook voor het trekken van thee gebruikt worden maar dan moeten de bladeren eerst in de zon drogen.

Als we een heuvel beklimmen, horen we het geluid van het water van de beek neerstorten in een groot bassin na een val van negen meter. Vanaf de Oude Eik, die de reizigers al

eeuwenlang begroet, klimmen we verder naar de bronnen van de Bayehon, door dennenbossen en veengronden.

Het schuim dat we her en der opmerken op de waterlopen in de Hoge Venen is afkomstig van eencellige micro-organismen. Het is onschadelijk en levert tevens het bewijs dat het water zuiver is wat niet wegneemt dat het niet drinkbaar is.

We komen terug op het plateau van de Hoge Venen. Heide kan niet bestaan zonder schapen. Als heide niet wordt begraasd, dan zou alles al snel dichtgroeien met grassen, struiken en op termijn zelfs grote bomen. De heide zou binnen tienallen jaren helemaal verdwijnen... Schapen houden met hun gegraas de heide open. Ze eten gras zoals het pijpestrootje tussen de heide weg en verorberen malse, jonge boompjes voordat die de kans krijgen te groeien. Ze knabbelen trouwens ook graag aan de heidestruiken zelf maar dat is juist goed. Het stimuleert de groei. Hei en schap hebben samen dus een goede relatie. Een echte win-win situatie.

Een schaap kan een leeftijd van 15 tot 20 jaar halen, maar dit komt in de praktijk zelden voor: meestal worden ze veel eerder geslacht. Op hoge leeftijd verliest een schaap zijn tanden en kiezen waardoor het niet meer goed kan eten. Die gebruiken ze om gras en kruidachtige planten af te snijden, met een beweging zoals een tondeuse. Het grazen gaat dus heel anders dan bij de koe die het gras met zijn tong lostrekt. Een schaap eet daarom veel korter gras dan een koe, en een boer kan wel eerst koeien in een wei zetten en daarna schapen, maar nooit andersom.

